

stemmelse, som har min uforbeholdne Sympati.

Men saa kommer jeg til den fjerde Afdeling af de i Folketinget indførte Ændringer, Ændringer, som efter min Opfattelse bryder det Princip, hvorpaa Lovforslagene var byggede, da de fremsattes her i Tinget, et Princip, der jo gik ud paa, at der gennem disse Love skulde indføres væsentlig skærpede Krav til Navigatorernes Uddannelse. De 4 herhen hørende Ændringer er allerede omtalte af ærede foregaaende Talere, men jeg maa ogsaa fremsætte mit subjektive Syn paa disse Spørgsmaal.

Jeg nævner da først den udvidede Skibsførereksamen, som jo ifølge Folketingets Forslag nu er ganske bortfaldet, den er fuldstændig strøget. Jeg vedgaar, at det forekommer mig at være en krank Skæbne, der har mødt dette oprindelig foreslaaede knejsende Spir paa den tilsigtede nautiske Lærebygning. Her i Landstinget vedtog man at fratage Kravet om, at den udvidede Skibsførereksamen skulde være Betingelse for at føre Udvandrer-skibe. I Folketinget er man altsaa gaaet videre, idet man helt har strøget den paagældende Eksamen, men der er dog bevaret en Ret for Ministeren til, jfr. Bestemmelserne i § 8, naar han maatte skønne, at Betingelserne herfor er til Stede, at aabne Adgang til et udvidet Kursus for dem, der har absolveret Skibsførereksamen. Dette er altsaa dog noget, men ikke meget, navnlig naar man fæster sig ved Tilrettelægningen af det saaledes paatænkte Kursus. Hvorledes er nemlig Planlægningen af dette Kursus? For det første er det tænkt henlagt til Vinterhalvaaret. Ja, jeg erkender, at hvis en Tidsbegrænsning skal indføres, er det naturligt at vælge Vinterhalvaaret. Men de Tider er forlængst omme, da man som i Vikingetiden om Vinteren trak sine Skuder paa Land. Ogsaa om Vinteren foregaaer der jo Søfart. Jeg kunde meget vel tænke mig, at det var hensigtsmæssigt at have et saadant Kursus til at gaa Aaret rundt. Jeg ser jo ganske vist, at Navigationsskolerne skal sidestilles med Hensyn til Adgang til Etablering af dette Kursus. Jeg har imidlertid den Tro, at skal dette faa den tilsigtede Betydning, gælder det om at knytte det til Skoler, der har særlig fremragende Lærerkrafter, og endvidere til Skoler, som har Adgang til Skibsværfter og andre Institutioner, der kan være af Betydning for Undervisningen. Under de Omstændigheder kunde jeg godt tænke mig, at dette Kursus maatte og skulde henlægges

til enkelte Skoler, der saa kunde faa flere Kursus aarlig. Det afskærer man sig fra ved i Loven at indsætte en Bestemmelse om, at disse Kursus skal henlægges til Vinterhalvaaret. Endvidere kan dette Kursus være indtil 4 Maanedere. Det er meget kortvarigt, og det er sikkert et for kort Kursus, i hvert Fald efter den Anskuelse, der raader indenfor de Kredse, hvem dette Kursus vedrører, idet man der mener, at saa korte Kursus neppe vil komme til at svare til Hensigten. Det maa ikke afsluttes med en Eksamen. Med Hensyn til den Kundskabstilegnelse, dette Kursus byder paa, byder det ganske vist paa Adgang til faglig Undervisning. Der staar nemlig, at der ved disse Kursus kan undervises i 6 faglige Discipliner; men der staar ikke, at det skal være Tilfældet. Ganske vist, det ligger i Ministerens Haand; og man maa jo haabe, at Ministeren har den rette Forstaaelse af, at det er det faglige, der maa stilles i første Række. Men ifølge Forslagets Ordlyd er det ikke sikkert, at der bliver undervist i faglige Discipliner. Nej, det sikre er, at der skal undervises i nordisk Litteratur og Historie. Er dette dog ikke i for høj Grad at ville skabe den tilsigtede ganske vist beskedne og frivillige Kvistetage paa den nautiske Lærebygning i Højskolens Lignelse? Ære være Højskolen! Den har haft og har den største Betydning for Fremme af dansk Aandsliv, for i store Befolkningslag at hæve den aandelige Standard og har haft og har sin store Betydning til Fremme af Landbrugserhvervet, som i Tiderne Løb afgav et saa stort Kontingent af dem, der søgte Højskolerne. Det har jeg fuldt ud Øje for. Men Højskole for sig og Fagskole for sig! Og den Højskole, der har og har haft sin store Betydning for Fremme af den elementære Folkeoplysning, bør ikke afgive Forbillede for en nautisk Fagskole og allerminst for dennes øverste Tilbygning. Men saaledes som § 8 er affattet, er det faglige trængt tilbage i anden Række. Det kan tages med, men det er ikke det, det kommer an paa. Nej det, det kommer an paa, det, der er det givne, det faste, det obligatoriske, det er, at der skal holdes Foredrag i nordisk Litteratur og Historie. I Historie! Ja, maaske saa med Heltesagnene som det rigt sprudlende Kildevæld for Meddelelsen gennem det levende Ord! Jeg skal saamænd ikke dervurdere, at den Skibsfører, som efter bestaaet Skibsførereksamen ønsker højere nautisk Undervisning, faar med fra et saadant Kursus paa Rejsen f. Eks. alt det gode, der lader sig sige om en Rolf Krake; men jeg over-